

یادداشتی از معصومه علی پور کارشناس معماری - HSE

زباله، تهدید آینده

زباله تهدیدی برای آینده انسان و محیط زیست می باشد.

به گزارش خبرنگاران گروه جامعه گزارش خبر، معصومه علی پور کارشناس معماری - HSE در یادداشتی با عنوان "زباله، تهدید آینده" آورده است:

مگر اتفاقی از جنس انفجار اتمی بشر را از خوابی خود خواسته بیدار کند، والا ممکن است مرگ تلخ، فرصت بیدار شدن را از آدمی بگیرد. از دور که مینگریم جهان، طبیعت، اغلب دورنمایی از آرامش ابدی و باشکوه پیش رویمان قرار می دهد

. با این حال زیر شاخه ها و برگ ها و پوشیده از چشم ها بلکه در عیان و آشکارا، نبردی گسترده و بی وقفه با طبیعت در جریان است. و زیست جهان ما، در حال رنج کشیدنی دردناک و پنهان و با مرگی خشونت آمیز و فراگیر دست به گریبان است. متأسفانه باید گفت جهل ما نسبت به پیامدهای بالقوه مداخله در جهان طبیعت، هنوز عمیق است. عواقب ناشی از تولید پسماند به نحوه وحشتناک و غیرقابل کنترل توأم با غفلتی یاس آور چشم انداز آینده را تاریک و سیاه کرده است.

کم اهمیت است که پسماند را چگونه تعریف کنیم؟! چیزی است که مصرف شده و مانده است و به انواع معمولی، خانگی، ساختمانی، کشاورزی، صنعتی و ... تقسیم می گردد. اما بسیار مهم است که باور داشته باشیم، سلامت، بدون توجه به سیستم های جمع آوری و دفع مواد زائد امکان پذیر نیست. همانگونه که سرطان آرام آرام جسم را نابود می کند؛ زباله زیستگاه های ما را از درون، بی صدا و در سکوت به مثابه موریانه!

بحرانی جدی که زمین و ساکنینش با آن رودررویند؛ انقراض ششم، تعبیر لطیفی که هم عمق بحران را نشان می دهد و هم وسعت آن را. امری که سال ها قبل با نابودی ۶۰ درصد انواع جانداران آغاز شد است. تنها در جغرافیای سرزمین ما ۵۴ میلیون تن زباله تولید می شود که ۲۱ میلیون تن آن خانگی است. تاسف آور است که در اکثر شهرها دفع آن فاقد شیوه و سیستم علمی و فنی است. دفن زباله و سوزاندن یعنی آخرین راهکار، اولین راهکار مورد استفاده است.

شاید برای انبوه صنعتگران در سایت انرژی بر لامرد که چرخ های صنعت را می گردانند درک این مصیبت راحت تر و عینی تر است. وقتی که دیوار به دیوار مجموعه، خاک چاله شهرداری لامرد قرار دارد؛ تا نمایش رایگان از سوزاندن و دفن زباله از طرفی، و دود و دم کارخانه ها از سوی دیگر به تماشا بنشینند. دامنه آسیب بسیار گسترده است!

به سوزش چشم و استنشاق گازهای مضر هم محدود نیست، طبیعتا چوب خشک و تر با هم می سوزد، بوی نامطبوع تا کیلومتر ها اطراف را آزرده می کند؛ آسمان شهر را آلوده، بیماران را آسیب پذیرتر، آب های زیرزمینی را تهدید، آینده را مبهم و امنیت غذایی شهروندان را دچار مخاطره می کند.

این است که معضلی بر بحرانی و مشکلی بر تهدیدی افزوده است. پیش از آن لازم است به مباحثی چون اجتناب از تولید آن و تفکیک از مبدا توجه کافی شود. اگر همه اقدامات انجام شد و سوزاندن توجیه نداشت، تازه در این مرحله دفن با ایجاد سامانه زهکشی شیرابه و لایه های نفوذ ناپذیر در کف لندفیل (خاک چاله) طوری که آب های زیر زمینی آلوده نشوند، به عنوان راهکار جایگزین مطرح می شود. تجربه سال ها رکود در به عمل آوردن کمپوست (زباله قابل بازیافت) و پرداخت هزینه های گزاف در جمع آوری زباله سبب شده ۲۰ درصد بودجه شهرداری ها به این مسئله اختصاص یابد.

لازم است که پیشگیرانه و با ساده ترین شیوهها پسماند را مدیریت کرد. مدیریت پسماند روندی است که از تولید زباله، شروع و نگهداری و تفکیک و نقل و انتقال آن به محل دفع ادامه دارد، از ضروری ترین محور های توسعه پایدار که با استفاده از آن می توان تهدید را به فرصت تبدیل کرد. مهمترین مفهوم و ساختار، بازیافت است. هم اکنون دوره گرد ها با دسترسی راحت به مخازن، زباله را از مخزن جدا می کنند در حالی که شیوه صحیح جدا سازی از مبدا است.

اکثر مردم به شدت نگران تغییرات زیست محیطی و حجم آسیب زایی به زیست جهان هستند. اینکه زباله تولید نشود تا رد پای بجا نگذارد، اما مردمی که بیشترین صدمه را از این رهگذر خواهند دید هنوز چشم به جهان نگشوده اند. اگر قرار نبود نسل آینده ای وجود داشته باشد، خیلی کمتر احساس گناه می کردیم. بنابر این نمی توانیم از همه بار گناهی که بر سر نسل آینده می اوریم رها شویم!

ما از اشتباهات گذشته مان درس می گیریم تا به جهانی دست یابیم که بسیار کمتر از امروز آزارنده باشد. اما ناچاریم مسئله های عمیقی را بازنگری کنیم؛ آیا تداوم رفتار تخریبی انسان با وجود علم به اینکه قطعا برای انسان آینده رنج به همراه خواهد داشت توجیه پذیر است؟! و آیا پسماند صفر رویایی دست نیافتنی است و یا انسان فردا به آن عینیت خواهد بخشید . . . !?